

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sermones prestantissimi viri Roberti de Latio: ordinis
Minoru[m] sacre theologie professoris: pontificis
Aquinatis**

Caracciolo, Roberto

Lugd., Anno d[omi]ni. M.ccccxiiij. vi. no. Maij.

D[omi]nica. iij. aduentus de predicatio[n]e io[hann]is baptiste: qua
[christu]m de filiu[m] publice predicauit. Sermo. xv.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70607)

Dñica. III. aduentus. Sermo XV

spiciat ab eo qui infami graditur via. Et Job. iij. Dis q̄ male agit odit lucē. Et tra quos Diero. dicit ad P̄machium. Prima virtus monachi est cōtēnere oīa iudicia: et recordari ap̄li dicentis Sal. f. Si adhuc hoībus placerem xp̄i seruus non essem. Admagisq; deridēdi sunt qui imitant̄ diaboluſ q̄ qui sequunt̄ xp̄m. Tertia retardatio d̄ esse p̄pter spem falsā: q̄ sperat̄ diu viuere: q̄d vnicuiq; dubiū esse debet. Sed euenire solet q̄d Diero. scribit ad Serūtiā. Nemo (inquit) enī est tā fractis viribus ac tā decrepitate senectutis: vt nō se putet vnū adhuc annum superuicturū esse. Vñ subrepiť obliuio cōditionis sue vt terrenū aīal tāq; soluendū erigat̄ in superbiā: et aīo celus teneat. hec ille. Coercitent̄ itaq; oīum mētes: aperiant̄ oculi: cognoscant̄ seculi vanitatē: labilitatē: falsitatē: instabilitatē: calamitatē: breuitatē: et finē. Conuenimur itaq; imitari xp̄m iesum q̄ nos inuitat: ac ad nos clamat: Venite ad cenā paradisi: et ad breuitudinē impetrabit̄: q̄ parata est oībus post me venire volentibus: qui am nobis cōcedat iesus xp̄s. Amen.

Dñica tertia aduentus: de p̄dicatione Iohānis baptiste: qua dei filiū publice predicauit.

Sermo. xv.

Iesum Iohes p̄dicat. Fructus. xv.

Edius aut̄ ve

strū stetit quē vos nescitis. Job. f. c. et in euāge. p̄tis dñice. Precursor dñi nostri iesu xp̄i Iohānes baptista ex dispositione sp̄s sancti xp̄m dei filiū publice p̄dicauit: cuius altitudinem singulariter indicare voluit his qui fuerant ab hierosolymis ad eum missi: qui tñ cum ceteris phariseis ac iudeis perfidis nullo modo acquieuerūt Iohannis testimonio veracissimo. Nosauerunt que de christo audierant a Iohanne humili mente suscipere. Et q̄ in euangelio hodierno fit specialis mētio de Iohānis p̄dicatione: qua xp̄m dei fi-

lium firmiter: foriter: veraciterq; asserabat: iccirco pro euangelij declaratione fructum proponimus elucidandus qui est: Iesum iohannes p̄dicat. Ad cuius expositionem tres conclusiones occurrunt annotande.

Prima conclusio d̄ missionis.

Sec̄da conclusio d̄ interrogationis.

Tertia conclusio d̄ magnificationis.

Q̄d missi sunt ad Iohānem sacerdotes et leuite interrogātes an esset christus. Capitulum. f.

Rima cōclusio d̄ missionis. Que notatur in prima parte euāgelij: vbi dicitur q̄ miserunt iudei ab hierosolymis sacerdotes et leuitas: vt interrogarent eum. Tu qui es? Ubi nō immerito querimus quare iudei potius opinabātur de Iohanne q̄ esset christus q̄ de domo nostro iesu christo. Nā s̄m Origenē tēpus aduētus christi pplm recreabat: et quodāmodo iā presens exiens legis peritis et sacris scripturis speratus coligentibus: propter quod Theodas nō modicam multitudinē quasi christus congregauit: et post illum Judas galileus in diebus professionis. Cum ergo feruentius expectaretur christi aduentus: iudei transmittunt ad Iohannē cōmuniter scire volentes si ipse se xp̄m faceret: p̄pter tria.

Primo p̄pter baptismi nouitatē.

Sec̄do p̄pter p̄dicationis claritatē.

Tertio p̄pter vite austeritatē.

Primo iudei habuerūt de Iohāne talem opinionē p̄pter baptismi nouitatē q̄ vt d̄ in fine euāgelij Job. x. c. Iohānes erat in bethania trans iordanē baptizans. Dec bethania s̄m glo. alia fuit ab illa que nō longe erat ab hierosaleze: vbi fuerat lazarus mortuus suscitatus. De qua etiā dicit Origenes q̄ alio nomine vocabatur bechabora. Et q̄ nulus prophetarum ante Iohannem accesserat baptizare: ideo baptismus eius quandam nouitatem pretendere videbatur: que nō immerito superiora

De Bethania

Dñica. III. aduentus.

iudeoz mouere poterat: vt de Johāne
 suspicarent q̄ esset xps. De quo baptis-
 mo quartuor veritates tenēde sunt cas-
 tholice. ¶ Prima veritas s̄m Ricb. in
 iij. dif. ij. ar. ij. q. j. q̄ si extēdam? nomē
 sacramēti ad omne signū rei sacrāt̄ sus-
 cipientē: sic baptism⁹ Johānis erat sa-
 cramentus: q̄ expresse representabat xpi
 baptismū: qui est res sacrās suscipiētē.
 Si autē restringamus nomē sacri ad il-
 lud qd̄ est sacre rei signū: sic nō erat
 sacm: q̄ nō cōferebat grām ex vi sacri
 vt declarabimus. Cū respectu sacri ba-
 ptismi xpi d̄z dicit fuisse sacramētale: q̄
 fuit quedā dispositio ⁊ pparatio ad il-
 lius baptismi susceptionē: vt dicit ma-
 gister sententiarū in lra. di. ij. iij. libi.
 ¶ Secūda veritas: q̄ baptism⁹ Johis
 vt dicit prefatus doctor vbi. s̄. q. ij. fuit
 institutus auctoritate diuina. Qd̄ pba-
 tur per illud qd̄ d̄: a Johāne baptista.
 Job. j. Qui misit me baptizare i aqua
 ille mihi dixit: Sup̄ quē videris spiri-
 tū descendētē manentē supra eū ipse est
 q̄ baptizat in sp̄sctō. Hoc ipm̄ p̄t̄: q̄
 Mat. xj. xpo querēt̄ de baptismō Jo-
 hannis vtrū esset ex celo an ex hoibus:
 non fuerūt ausi dicere q̄ ex hominib⁹.
 Et dicitur ille baptismus Johānis: eo
 q̄ ipse solus fuit minister primarie in-
 stitutionis ⁊ executionis illius baptismi.
 ¶ Tertiaveritas: q̄ baptism⁹ Johānis
 s̄m glo. super illud Luce. iij. p̄dicās ba-
 ptismū penitētie: nō dabat seu cōfere-
 bat grām: q̄ vt d̄z ibi. Johannes dare
 non potuit baptismū quo peccā soluerē-
 tur. Nā vt dicit Boñ. ij. lib. di. iij. ar. ij.
 q. ij. talis baptism⁹ fuit institut⁹ ppter
 quādā pparationē et assuefactionē ad
 baptismū xpi. de ase. dif. iij. c. nō rege-
 nerabant. Cū glo. Mat. ij. sup̄ illo ver-
 bo. Ego baptizo. ait: Tū cor: pa lauo q̄
 peccā soluere nequeo: vt sicut nascēdo ⁊
 predicādo pcurro: sic baptizādo ad xpi
 baptismū dirigā. ¶ Quarta veritas est
 q̄ baptizati baptismō Johānis: iteruz
 debuerūt rebaptizari: sicut p̄t̄ p Aug.
 super Job. ⁊ ponitur de ase. dif. iij. c.

aliud. vbi dicit: Si quos baptizauit in
 das: nō sunt iterū baptizandi: et quos
 baptizauit Johānes: iterū sunt baptiz-
 andi. Et idē lib. ij. de baptismō contra
 donatistas. ait: Dñs iesus xps tali ba-
 ptismo mūdāt ecclīaz quo accepto nul-
 lum alterū requirat. Johannes autē ta-
 li baptismō pretingebat: quo accepto
 esset etiā baptismū dñicū necessarium.
 Ex hoc habetur expresse Act. xix. c. quā-
 do baptizatos baptismō Johānis pau-
 lus baptizauit baptismō xpi. Tū dñs
 Boñ. dicit vbi. s̄. q. iij. q̄ quorūsdā opi-
 nio fuit q̄ baptizati baptismō iohānis
 si non habebāt fidē trinitatis rebaptiz-
 andi erāt. Si autē habebāt fidē trinita-
 tis qua interius insigniebantur tanq̄
 characterē: habebant sp̄s sanctum per
 impositionē manū: ⁊ ideo nō erāt res
 baptizandi. Scotus autē in. ij. dif. sui
 iij. parte. ij. q. vnica. inq̄t: q̄ dupliciter
 pōt̄ intelligi baptismus iohānis. Vno
 mō in forma baptismi xpi: quaz potuit
 didicisse a discipulis xpi: vel ab alijs
 audientibus eos baptizare. Et tunc nō
 d̄z p̄prie baptismus iohānis: sicut non
 d̄z baptismus Petri vel pauli. Et plas-
 nū est q̄ tales sic baptizati nō erāt ba-
 ptizādi. Alio modo pōt̄ intelligi baptis-
 mus iohis nō in forma baptismi xpi: s̄
 in aliqua alia forma p̄pria. s̄ in notevē-
 turi: vt d̄z Act. xix. v̄ absq̄ aliq̄ forma.
 Et sic de baptizato satis videt necessa-
 riū q̄ erat baptizandus baptismō xpi.
 Tūm ppter p̄ceptū generale obligās
 oēs: qd̄ non implebāt sic baptizati a io-
 hanne. Tū q̄ medicina pparatiua sus-
 cepta: cōgruū est recipere medicinā cu-
 ratiuā. Baptismus autē iohānis vt dixi
 paulo super⁹ erat sicut dispositio ⁊ me-
 dicina pparatiua ad baptismū xpi. Jō
 nō tenet opinio magistrī a doctoribus
 in hoc passu: q̄ nō videtur h̄re ratiōes
 conuenientes. ¶ Secūdo iudei magis
 opinabant q̄ iohannes esset xps q̄ de
 dño nro iesu xpo p̄p̄ doctrine claritatē.
 Ideo nanq̄ doctrina eius erat grata:
 vt magna populoz frequētia pueniret

ad ipm audiendū. Unde Mat. ij. c. d. dicitur: Erat ad eum hierosolymarū omnis iudea: et omnis regio circa iordanē. Et si dicatur qd populi stulte faciebant: cum non constabat eis de autoritate iohannis: qui etiam nulla miracula faciebat. vt dicit Job. x. c. dicitur qd fama miraculose cōceptionis iohannis de sterili & senere: & annūciatio eius facta patri in loco & festo solēni: et ablatio vsus lingue & eius restitutio nota plebi: & p̄clara vitā parentum: & eius ab infantia p̄mansio in desertis: & sc̄titas: & stupenda effusio spiritus in loquēdo dabāt aperitissimū testimoniū Johāni qd esset vox illa clamantis in deserto. De qua dicit Esa. xl. Ideo eritis populorū non erat temeritas: sed potius motio spūs dei & rationis & voluntatis eorū sibi consentiētis. Tertio iudei de iohāne opinabātur qd esset ip̄s p̄pter vite austeritatem vel singularitatem. Nam ip̄s ferebat vestes cōmunes. Johannes autem de pilis camelorum confectas. Xps panem et vinum comedebat cum peccatoribz. Johannes autem habebat durissimum victum: & euitabat consortia peccatorū. Christus de fabio progenitus esse credebatur: Johannes nō a summo sacerdote. Verū tamen non excusantur iudei quibus iste de quo tantā opinionē habebat ip̄m ostendit: vt patebit in sequētibus. Et hoc vt p̄dixim⁹ in p̄cedēti fructu: conuincuntur illi qd hoies ex exterioribus iudicare volunt.

¶ De destinatis ad iohannē ip̄e ad tria veraciter respondit. Caplm. ij.

Secunda conclusio dicitur in interrogationis. Nā hi qui fuerunt ad Johannem destina ti: ipsum sagaciter & studiose interrogauerunt: proponentes sibi simpliciter tria: ad que ipse veraciter voluit respondere.

Primum quis es tu.

Secūm helias es tu.

Tertiū p̄pheta es tu.

¶ De primo dicit textus. Et cōfessus est

et non negauit. Et confessus est: qd non sum ego christus. Ubi responderet fm Chrysostomū intentioni eorū quia ad hoc querebant. Tu quis es: vt responderet eis si esset christus vel non? Dicit Chrysostomus. Sic fide dignum existimauerunt esse iohannes: vt ei de se ip̄o dicenti crederent. Ad secundū sibi p̄positum dicit: Non sum. Quod contrariari videtur sententię saluatoris qd dixit Matthei. xj. c. de Johāne baptista: Ipse est helias. Et ad hoc origenem dixerunt quidam qd iohānes erat helias: tamen ignorabat se esse heliam. Et hoc nimis tenent qui asserunt iterate in corporacionis vnionem tanq̄ anima multa posset induere corpora. Unde iudei per leuitas & sacerdotes querūt an esset helias: arbitrantes helie animam in iohanne esse. Qui dicit: Non scis. nesciens primeuam vitam propriā. Sed hunc errorem interimit origenes dicens: Qualiter autem videretur rationale si tanq̄ propheta a spiritu illuminatus: et de eo vnigenito tanta narrauit ignorasse de se ip̄o an vnq̄ eius anima fuerit in helia. Ideo Gregorius in homelia hunc passum declarat dicens. Ex his verbis questio nobis valde implexa generatur. Alio quippe loco inquisitus a discipulis dominus de helie aduētū respondit: Helias venit & non cognouerunt eum. Sed si vultis scire Johānes ipse est helias. Requisitus autem Johānes dixit: Non sum helias. Quid est hoc fratres charissimi: quia quod veritas affirmat hoc propheta veritas negat. Valde enim inter se diuersa sunt: Ipse est: & non sum. Quomodo ergo p̄pheta veritatis est: si eiusdem veritatis sermonibz concors non est. Sed si subtiliter veritas ipsa requiratur: hoc qd inter se contrarium sonuit: quomodo contrarium nō sit inuenitur. Ad zachariam nanq̄ angelus de iohanne dixit: Ipse p̄cedet ante illum in spiritu & virtute helie. Quia sicut helias fm domini aduentum p̄ueniet: ita Johannes

Dñica. III. aduētus.

preuenit p̄m̄m̄. Nam sicut ille p̄cur̄sor
for̄ uētur̄ est iudicis: ita iste p̄cur̄sor
factus est redēptōis. Johānes ergo in
sp̄a Helias erat: in persona helias non
erat. Qū ergo xp̄us faretur de sp̄i: hoc
iohānes denegat de p̄sona. Qū et iustus
erat: ut discipulis dñs spiritualē de io
hāne sententiam diceret. Et iohānes
idem turbis carnalibus non de suo spi
ritu: sed de corpore responderet. hec il
le. Ad tertiā interrogacionē respondit
Johannes se non esse prophetā. Quod
ñ alicui dubium hec responsio faceret:
cum dominus eum prophetam dicat et
plus q̄ prophetā: nos respondere pos
sumus q̄ hic propheta tripliciter pos
test capri: videlicet

Primo modo ḡn̄aliter.

Secundo modo specialiter.

Tertio modo singulariter.

In primo modo accipitur generaliter p̄
quolibet p̄p̄ta. Et sic Jobes non erat
prop̄ta: s̄ plus q̄ p̄p̄ta. Et Aug. ait:
Johānes maior erat q̄ p̄p̄ta: qū quem
prophete lōge ante p̄nūciauerūt: Johā
nes p̄sentē demonstrabat. **I**n secundo mō
accipitur p̄p̄ta specialiter. Et sic s̄m̄
Nicolaū de lyra sup̄ hūc passum: famo
sa erat opinio tūc xp̄is apud antiquos
iudeos: q̄ ante xp̄m̄ ueniret vnus ma
gnus p̄p̄ta eo q̄ scriptum est Deut.
xviij. Prop̄tas suscitabo eis de medio
fratrū suorū. Que quidē auctoritas s̄m̄
veritatem intelligenda est ad lram̄ de
xp̄o: licet iudei intelligerent eam de alio
propheta. Et ideo interrogauerunt eū
ñ esset ille p̄p̄ta. Et respōdit nō. Non
enī negauit se esse p̄p̄tā absolute: sc̄z
propheta missum ante xp̄m̄: qū negasset
veritatē: sed negauit seipm̄ esse p̄p̄tā
de quo loquitur scriptura p̄allegata: q̄
ad litterā intelligēda erat de xp̄o: ut di
ctum est. **I**n tertio modo accipitur pro
pheta singulariter. Et sic s̄m̄ glo. acci
pitur pro Heliseo: in quo requieuit du
plex spir̄us p̄p̄tarū. iij. Reg. ij. Ideo
iohānes dixit: Non sum: sc̄lz Heliseus.
Mira certe humilitas iohānis animā

possidebat: qui tāta estimatione sui no
luit iactāter dicere q̄ nō erat. Potuiss̄
set respōdere se esse xp̄m̄ vel prophetā:
et noluit. Recusauit sibi usurpare hōno
rem alienū: et ueritatē rei petētibus ma
nifestauit. Sed v̄he mundo a scādalis:
pro tali honore et quotiēs ueritas offu
scatur? Quot mendacia p̄ferunt: quot
flagitia perpetrantur? Eerte vix illa ex
plicare possemus. Nō sic faciebat Jo
hānes q̄ nobis sue hūilitatis p̄bere uol
uit exemplum. Et hec sufficiant pro se
cunda conclusione.

Et Johānes sua p̄dicatione xp̄m̄ ma
gnificauit. Caplm. iij.

Ertia conclusio d̄ magnifi
cationis. Magnificauit enī
Johannes christum illū p̄s
dicando: declarans his qui
interrogabant eū specialr̄ de tribus.

Primo de maiestate.

Secundo de priouitate.

Tertio de sublimitate.

In primo de maiestate magnificauit xp̄m̄
quia illis perentibus quis es ut respō
sum demus his qui miserunt nos: quid
dicis de teipso: respondit? Ego uox cla
mantis in deserto dirigite uia dñi. ubi
christū dñm̄ predicat. s̄m̄ q̄ Esa. xl. p̄s
dixerat. Johānes enī demonstrat se cla
mare in deserto iudee: ut oēs se p̄parēt
in aduētū xp̄i in mundū. Et bene desi
gnatur iohānes in p̄p̄tate uocis: qū
erat annūciator: uerbi diuini hoc est xp̄i
qui est uerbū patris. Unde Greg. in ho
mel. ait: Scitis autē q̄ vnigenitus fili
uerbū patris uocatur: iohāne attestan
te qui ait: In principio erat uerbu
et c. Et subdit: Ex ipsa autē nostra locutione
cognoscimus: quia prius uox sonat ut
uerbū possit audiri. Johānes ergo uox
cē se esse asserit: quia uerbum p̄cedit.
Aduētū itaq̄ dominicū p̄currens uox
dicitur quia per eius mysterium patris
uerbū ab hoibus auditur. Theophilus
autē dicit q̄ Johannes uox est: qū uerit
tatē manifeste annūciat. Omnes enī
qui in lege erant obscure loquebātur.

¶ Sed posset queri quare iohānes ap-
pellat se vocē: Respōdet triplici ratiōe.
Prima ratio est: quia hūc est in corde:
s; manifestat per vocē dicētis: et ponit
in corde audientis: et sic nihilominus ver-
bū adhuc remanet in corde dicentis et
audientis: et vox trāst. Sic etiā xps qui
est verbū in corde patris ad nos venit:
et iohānes ipm manifestavit. Sic xps et
remanet in corde patris per eternā ge-
nerationē: et in cordibus nostris per si-
dē: et Johannes transiit per mortem.
Job. ij. Me oportet minui: illum autē
crescere. Secūda ratio est: quia sicut hūc
pius est q̄ vox: et t̄ vox preit verbū: sic
xps fuit ante iohānē. Et ideo ipse di-
xit Job. s. prius me erat. Et t̄ iohānes
precessit xpm. Lu. s. Ipse precedet ante
illū i spiritu et. Tertia ratio est: quia sicut
vox est cōiuncta verbo: nec t̄ est verbū:
sic iohānes multa sanctitate cōiunctis
fuit xpo: nec t̄ fuit xps. Nam xps fuit
spōsus: iohānes hō amicus spōsi. ¶ Se-
cūdo magnificavit xpm de prioritate.
Nā sequitur euāgelij. Et q̄ missi fuerāt
erant ex phariseis. Et interrogauerunt
eū et dixerunt ei: Quid ergo baptizas si
tu nō es xps: neq; delias: neq; ppha?
Respōdit eis iohānes dicens: Ego ba-
ptizo in aqua: mediū autē vestry stetit
quē vos nescitis. Qd sic intelligitur h̄m
Breg. q; per carnē dñs apparens et visi-
bilis extitit corpore: et invisibilis maies-
tate. Vel h̄m Chylosi. qm̄ decens erat
xpm cōmixtū esse populoyt vnū multo-
rum se vbiq; humilē esse docentes. Vel
h̄m Theophilū. Medius erat pharise-
orū dñs: sed ignorabāt eū q; ipi scriptu-
ras se scire putabant. Et in quantum in
illis preñciabatur: dñs mediū eorū
erat. s. in cordibus eorū. Sed nesciebant
eū: eo q; scripturas non intelligebant.
Ipse est qui post me venit: qui ante me
factus est. Sed quō verū est hoc dictū:
cū xps h̄m diuinitatē sit genitus et non
factus: Sedm̄ humanitatē hō post cō-
ceptus precursoris in vtero virginis sit
incarnatus: vt patet Luce. s. Ad quod

respondet Breg. in homel. dicens: Sic
nāq; dicitur: ante me factus est: ac si di-
catur antepositus est mihi. Post me er-
go venit: quia postmodum natus. Ante
me factus est: quia mihi prelat. ¶ Ter-
tio magnificavit xpm de sublimitate:
cū dicit: Lutus nō sum dignus vt solū
corrigā calciamētoy eius. Circa quod
dubiū occurrit: si xps calciamenta por-
tauit. Et h̄m hanc sententiam videtur
q; sic. Tamē ex altera parte h̄m Lu. x. q;
xps aplis suis calciamenta portare in-
hibuit. Et ipse fecit qd docuit Act. s. Et
Hiero. ad Eustochiū inquit: Discipuli
absq; calciamentoy onere: et vinculis
pellū ad predicationem noui euanges-
lij destinantur: et milites vestimētis ier-
su forte diuisis caligas nō inueniunt
quas tollerēt: ideo h̄m Nico. de lyra di-
cendū est q; Johannes metaphoricē lo-
cutus est dicēs se nō esse dignū exhibere
xpo etiā minimū seruitiū sicut solent
boies aliqñ loqui ad ostendendū suam
paruitatē vel alicui alteri excellētā.
¶ Vel h̄m Breg. dicere possumus q; per
corrigā calciamenti: incarnationis mys-
terij intelligitur. Ait enim. Incarnas-
tus dñs veniens quasi calciatus appa-
ruit: qui i diuinitate sua morticina nos-
tre corruptiōis assumpsit. Corrigā er-
go calciamēti est ligatura mysterij. Jo-
hannes ergo soluere corrigā calciamē-
ti eius non valet: quia incarnationis mys-
terij nec ipse inuestigare sufficit. Ac si
patenter dicat: Quid mirus si mihi ille
prelat est quē post me quidē natū con-
sidero: sed natiuitatis ei? mysterij nō
cōprehendo. Nec Breg. Quis itaq; iu-
deos pertinacissimos et formidolosos
non iudicet: qui postq; Johannis testi-
moniū audierūt: xpm querere neglere-
runt: imo ipsū inuentū suscipere nos-
luerunt? Sed non minus: immo mul-
to magis iniqui existimandi sunt falsi
christiani: qui christū expellunt de cor-
dib; suis. Audiūt pphas: patriarchas:
aplos: martyres: pfectores: ygenes: do-
ctores: et predicatores clamantes xpm

Feria. II. post dñicā. III. aduentus.

esse saluatore mūdi: et eū fugiūt et malis operib⁹ ipsum persequunt. O quot sce- lera: quot impietates: quot facinora ma- la falsi xpiani cōmittūt: rursum crucifis- gētes filiū dei: vt dicit ap̄ls. ij. Coz. vii. **A**periam⁹ ergo corda nostra: mundem⁹ illa ab omni inquinamēto et suscipiamus dñm iesum xpm: q̄ seipsum tā benigne nobis cōdicare voluit apparēs in medio hominū vt oēs eū cognoscerēt: atq; ab ipso quererēt munus eterne salutis: qđ nobis concedat ipse qui est benedictus in secula seculoy. Amen.

¶ Feria secunda post tertiam dominicā aduentus: de satisfactione per christum facta. Sermo. xvj.

¶ Iesus satisfactor.

Fructus. xvj.

Edius autē ve-

strum et. vbi. s. Propter grauitatē peccatorū hu- mani gñis suscepit xps innocens carnem: eter- no patri cum sua penitentia pro oibus assumpta plene satisfactor. Non enī pro seipso xps venit in mundum: et pas- sus est sudores: labores: opprobria: vul- nera: et duram mortē: sed vt paternā ius- titiā cōtra hominum peccata ex conde- cēti placaret. Nā ita p̄tra pctā mortalia indignatur deus: vt nullus posset per se sufficere non solū pro peccato primo- rum parentum: sed p̄ quocūq; peccato proprio ipsius furorem mitigare. Lum- itaq; fructū tam vberimum omnes gu- stamus: scilz q̄ iram dei vincere possu- mus ex beneficio incarnati iesu: iccirco in presenti sermone de satisfactione per christū facta dicturi sumus sub vno fru- ctu: qui est Iesus est satisfactor. In quo contemplabimur christum satisfactorē. Pro cuius declaratione tres conclusio- nes erūt notande.

Prima d̄: cōgruitatis.

Secūda d̄: possibilitatis.

Tertia d̄: copiositatis.

¶ Quid humanum genus reparari per sa- tisfactionem congruū fuit. Capm. s.

Quima conclusio dicitur con- gruitatis. In qua videndū est q̄ magis congruum fuit humanus genus reparari p̄ satisfactionē q̄ per aliū modū. Et hoc s̄m dñm Bona. in. ij. dist. xx. arti. s. q. ij. maxime p̄pter tres rationes.

Primo rōne diuine iusticie.

Secūdo rōne diuine sapiētie.

Tertio rōne diuine honouificētie.

¶ Primo rōne diuine iusticie: q̄ illa via magis cōueniens fuit ad reparacionē humani generis: in qua seruaf ordo di- uine iusticie. Magis autē seruatur ordo diuine iusticie cum malū punitur: q̄ cū malū relinquit impunitū. Sed cū pctōr reparatur p̄ satisfactionē malū punitur cū sine satisfactione malū relinquit imp- punitū. Ergo magis seruaf ordo diu- ne iusticie in reparatiōe per satisfactio- nem q̄ sine satisfactione. Hāc rōnem tā- git Anselmus in li. Cur deus homo. vbi ait: Si peccatū impunitū dimittitur si- militer se h̄z deus peccāri et nō peccāri.

¶ Secūdo magis congruū fuit reparati- onem predictā esse per satisfactionem rōne diuine sapiētie. Nam illa via ma- gis congruit reparacioni humani gene- ris: in qua magis seruaf ordo diuine sa- piētie. Sed sic est s̄m Aug. q̄ ordinatio peccātū in supplicis siue pcti in pena: manifestat decorez diuine sapiētie: que nō patit vniuersum ex aliqua sui parte deturpari. Sed cū pctōr releuatur per satisfactionē: pena sequitur ad culpā: cū h̄o sine satisfactione: culpa non ordina- tur per penas. Ergo reparatio humani generis potius conuenit diuine sapien- tie per satisfactionē q̄ sine satisfactiōe.

¶ Tertio diuine honouificētie magis cō- gruum fuit et. Nā illa via magis cōues- nit reparacioni humani generis: in qua magis seruaf honouificētia diuine ma- iestatis. Sed pctōr cū peccat p̄ preuati- cationē deū inhonorat. Si ergo peccatū relinquitur absq; honoris ablati recō- p̄satione: cū autē satisfactio redditur: